

Porada expertov na ochranu flóry strednej Európy

Skupina expertov na ochranu flóry strednej Európy sa zišla v dňoch 6.–9. októbra 1992 na ostrove Vilm (v Baltskom mori).

Poradu zvolala Rada Európy so sídlom v Štrasburgu. Organizačne podujatie zabezpečil Bundesforschungsanstalt für Naturschutz und Landschaftökologie, Institut für Vegetationskunde, Bonn. Pracovníci tohto ústavu pripravili pracovnú verziu zoznamu rastlinných druhov strednej Európy, ktoré si vyžadujú osobitnú ochranu (List of central European plant species which need special protection). Tento zoznam zostavili na základe podkladov z jednotlivých štátov: Švajčiarska (Landolt, 1991), Rakúska (Niklfeld a kol., 1986), Českej republiky (Holub a kol., 1979), Slovenskej republiky (Maglocký, 1983), Poľska (Zarzycki a Wojewoda, 1986), Nemeckej demokratickej republiky (Rauschert, 1978), Nemeckej spolkovej republiky (Korneck a Sukopp, 1988), Holandska (Weeda a kol., 1990), ako aj 2. a 3. časti Európskeho červeného zoznamu.

Pracovný charakter porady vyplynul zo základného cieľa – zostaviť Stredo-európsky zoznam ohrozených druhov podľa jednotných kritérií. Prediskutovali sa

otázky hraníc, vymedzenia stredo-európskeho priestoru, príčiny ohrozenia, ako aj otázky ohrozených endemitov.

Z hľadiska mapovania biotopov je zaujímavá verzia zoznamu, kde sú ohrozené druhy usporiadané podľa prezencie v určitom type spoločenstiev. Z osemnástich skupín najpočetnejšiu tvoria druhy xerofilných a subxerofilných trávinnobylinných spoločenstiev, početnú skupinu predstavujú druhy vlhkých lúk. Značný počet rastlinných druhov je ohrozených na stalinách a rašeliniskách, ale aj v eutrofných a oligotrofných vodách.

Na príprave materiálu sme mali možnosť aktívne pracovať napriek tomu, že obe naše republiky doteraz nepodpísali konvenciu na ochranu európskych voľne žijúcich živočíchov, voľne rastúcich rastlín a prirodzených biotopov, známu ako Bernská konvencia.

Účastníci podujatia mali možnosť oboznámiť sa s činnosťou Medzinárodnej akadémie pre ochranu prírody–INA (Internationale Naturschutzakademie), ktorá sídli na ostrove Vilm.

Štefan Maglocký

- komplexné geografické analýzy stavu životného prostredia,
- metodické postupy riešenia konkrétnych problémov.

V príspevkoch odznali *návrhy prístupov riešenia*:

- funkčnej regionalizácie Slovenska,
- rozvoja Slovenska z hľadiska geopolitického a územnotechnického,
- priestorových štruktúr na úrovni mikro a makroregiónu,
- hodnotení využívania krajiny,
- funkčnej delimitácie veľkoplošných chránených území, ako predpokladu zabezpečenia územného systému ekologickej stability,
- spôsobu využitia pôdneho fondu v súlade s jeho produkčným potenciálom.

Niekoľko príspevkov sa venovalo problematike nezamestnanosti a jej aplikácie v geografických výskumoch.

V druhej sekcii sa do centra pozornosti geografov dostali otázky humanizácie životného prostredia a vstupu environmentálneho vedomia a environmentálnej percepcie do behaviorálno–geografického výskumu. Humanistický prístup riešenia vzťahu človek–prostredie zdôrazňuje potrebu i subjektívneho hľadiska, čiže vnuť a pocitu človeka a percepciu prostredia. Environmentálny výskum prezentovali príspevky hodnotiace vplyv ľudských aktivít na životné prostredie i niektoré negatívne vplyvy rekreačných aktivít na prírodné prostredie a ich vnímanie v rekreačnom priestore.

Bohatý vedecký program ukončila exkurzia, ktorá ponúkla účastníkom seminára možnosť oboznámiť sa nielen s prírodnými krásami chránenej krajiny oblasti Ponitrie a časťou chránenej krajiny oblasti Strážovské vrchy, ale aj s problémami vyplývajúcimi z dopadu ľudských aktivít na prírodné prostredie v Hornonitrianskom regióne.

Geografický seminár bol vhodnou príležitosťou na konfrontovanie dosiahnutých výsledkov v oblasti regionálneho výskumu životného prostredia. Načrtol perspektívu vzájomnej spolupráce slovenských a rakúskych geografov v hľadaní nových prístupov pri riešení vzťahu človek a prostredie a v aplikácii vedeckých poznatkov v prírodnej a humánnej sfére.

V závere odznal návrh zorganizovať spoločné pracovné stretnutie slovenských a rakúskych geografov opäť o dva roky.

Milena Moyzeová

Regio 1992

Slovensko – rakúsky geografický seminár zameraný na problematiku regionálnych systémov životného prostredia – možnosti a predpoklady výskumu jeho priestorových štruktúr, sa konal 15.–18. septembra 1992 v Topoľčiankach.

Organizátormi podujatia boli Katedra geografie Nitrianskej univerzity, bratislavská pobočka rakúskeho ústavu pre východnú a juhovýchodnú Európu a Slovenská geografická spoločnosť pri SAV v Bratislave.

Približne 60 účastníkov, z toho štyria zahraniční, mali možnosť vypočuť si odborné príspevky v dvoch sekciiach, zameraných na teoretické a metodologické prístupy riešenia priestorových konfliktov v životnom prostredí a na humanizáciu životného prostredia.

V referátoch sa zdôrazňovali predovšetkým:

- teoreticko–metodologické prístupy v rovine základného a aplikovaného výskumu,